



Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Az egyetemi tanárok fizetés-
mozgalma*

Forrás: *Az Ujság*

Bp

(Hely)

1923. 2. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

378.5

Hely

Idő

"1923"

Személy

Idő

Szekefővárosi háziyomda 1923

Az egyetemi tanárok fizetésmozgalma.

Kmety Károly dr. és Ballagi Aladár dr. nyilatkozata. — A kormány közbelépését várják.

Az egyetemi tanárok anyagi helyzetüknek javítása céljából értekezletet akarnak tartani, amelyen résztvenne a Pázmány Péter tudományegyetem, a szegedi (koiósvári) Ferenc József tud. egyetem, a pozsonyi Erzsébet tudományegyetem, a budapesti József műegyetem, a budapesti közgazdasági egyetem, az állatorvosi főiskola és végül a selmecbányai erdészeti és bányászati főiskola tanári kara. Ezen az értekezleten egy a budapesti, mint a szegedi egyetemnek, hír szerint, lesz egy részletesen kidolgozott tervezete, amely rá fog mutatni elsősorban arra, hogy az egyetemi tanárok átlagos havi jövedelme 27—30.000 korona közt mozog, amihez még vizsgadíjak címén mintegy 6—7000 koronát lehet számítani.

Mivel ez az összeg korántsem elegendő arra, hogy az egyetemi tanárok megélhetését és zavartalan tudományos kutatásainak lehetőségét biztosítsa, a tervezet szerint a felemelt tandíjából, továbbá a magasabb vizsgadíjából kívánják előteremteti azt a különbözetet, mely elegendő volna arra, hogy rangjukhoz méltóan éljenek. Ezen az állítólagos értekezleten résztvenne a kormány részéről Kállay Tibor pénzügyminiszter és Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter is.

A tervezett értekezlettel kapcsolatban kérdést intéztünk elsősorban Kmety Károly dr. egyetemi professzorhoz, aki a következőket mondotta:

— Ilyen mozgalomról nincs biztos tudomásom. Lehet, hogy a hír kapcsolatos a főiskolai tanárok egyesületének erre is kiterjedő programjával. Tény, hogy az egyetemi professzor nívós megélhetését a mostani illetményei korántsem biztosítják. Ennek nemcsak fizikai nyomor, kevesebb tudományos működés és kisebb szellemi produkció lehet a szomorú következménye, hanem végzetessé is válhat, mert hiszen nemzeti kulturális fölénye a leghatékonyabb tényezője Magyarország feltámadásának. Ezt a fölényt mindenek felett a főiskolák képesek biztosítani, sőt fokozni. Hogy a professzorok maguk ragadják meg a kezdeményezést, azt legfeljebb azzal lehetne motiválni, hogy megmen-
teltek, szóla a szent, de mozogj magad is.

— Sokkal nemesebb volna azonban, ha a legilletékesebb kormányzati tényezők saját biztos látásuk szerint ragadnák meg a kezdeményezést. Hiszen az államkincstár közvetlen megterhelése nélkül is kinálkoznak erre utak és módok. A Pázmány Péter egyetemre nézve a jórészt megszállott területen lévő egyetemi iradalmak visszaszerzése teljesen elegendő lenne arra, hogy ez az egyetem önellátását kimerítő mére-

ben biztosítsa. Tudommal e javak mielőbbi visszaszerzésére irányuló lépések folyamatban is vannak. Addig is azonban, mivel az ügy eléggé sürgető, reméljük, hogy tudományt szerető és tudományt becsülő kultuszminiszterünk késlekedés nélkül foganatba veszi a hatóság segítség minden rendelkezésére állható egyéb eszközeit.

Ballagi Aladár dr. egyetemi tanár a maga részéről a következőket mondotta *Az Ujság* munkatársának:

— Ha van foglalkozás a világon, amelynél meg nem engedhető, hogy munkásai a világtól elmaradjanak, az kétségtelül az egyetemi tanári állás. Én a nemzeti irány ismert hitvallója, ezt az állást lényegében nemzetközinek tartom, mert feladata az, hogy az egyetemes emberi kultúrát nemzetünk körében egy színvonalon tartsa a nyugateurópai hasonló intézményekkel. Ez az eminens feladatunk, sőt mondhatnám megbízatásunk az állam részéről természetesen maga után vonja, amint azt a külföldi gyakorlat is szembetűnően bizonyítja, hogy mi egyetemi tanárok anyagi gondoktól mentesen főleg az állam részéről rendelkezésünkre bocsátott segédeszközökkel háborítatlanul élhessünk magasabb hivatásunknak. Nem kell bővebben magyaráznom, nem is természetem a panaszkodás, miért is legyen szabad csak annyit megjegyznem, hogy a háboru előtt középosztályu polgári háztartást családdal együtt igen tisztességesen el tudunk tartani jövedelmünkben és én a magam részéről e körülményben találtam támasztékát ama eljárásomnak, hogy a más foglalkozásokat is üzökkel szemben való inkompatibilitás érvényesítését mindig nyíltan követtem az egyetemi tanároknál.

— Alláspontom az volt, *Éljen a tanár a tudomány-
nak, a tudományos igazságok kutatásának, a tanítás-
nak és semmi egyébnek.* Hogy hová sodródott le az
egyetemi tanári állás a háboru előtti helyzetéből,
legjobban bizonyítja, hogy belátásom és lelkiismeret-
tem többé meg nem engedné szóvátenni, hogy egyik
vagy másik egyetemi tanártársam mellékfoglalkozá-
sokra adja magát. És pedig azért nem, mert tudom,
hogy a legnagyobb részük rászorul.

— Az egyetemi tanárok fizetésjavítási mozgalma-
ról — mondotta végül Ballagi dr. — *semmit sem tu-
dok.* Részemről csak azon esodálkozom, hogy e lépés
még nem történt meg, mert nincs az a szegényebb
népréteg Magyarországon, melynek megélhetése ér-
dekében támasztott mozgalma olyan jogosult lenne,
mint az egyetemi tanároké.